

8-18-03/1

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI
RAQAMLI IQTISODIYOT KAFEDRASI

Ro'yxatga olindi: № 5-18-03/1
2024 yil “29” avgust

“IJTIMOIY IQTISODIYOT”
FANI BO'YICHA

SILLABUS

Kunduzgi bo'lim uchun

Bilim sohasi: - 300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi: - 310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta'lim yunalishi: 60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

SAMARQAND – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
Ta'lim yo'nalishi: 60310100 –
Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar
bo'yicha)

Fan nomi:	Ijtimoiy iqtisodiyot
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	SOCECO106
Yil:	4
Semestr:	7
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	44
Amaliy mashg'ulotlar	46
Labaratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon (YAN)
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda mamlakatda aholining munosib turmush darajasini ta'minlaydigan, iqtisodiyotni yuqori darajaga rivojlantirish asosida uni ijtimoiy himoya qilish kafolatini beradigan ijtimoiy iqtisodiyotni yaratishga qaratilgan iqtisodiy va ijtimoiy jarayonlarning o'zaro bog'liqligining mohiyati to'g'risidagi bilimlarni shakllantirishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECOTHE6 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	MICROE6 Mikroiqtisodiyot
3.	MACROE6 Makroiqtisodiyot
4.	SEROCO104 Xizmatlar sohasi iqtisodiyoti

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jihati:	
TN1	"Ijtimoiy iqtisodiyot" fanining predmeti, maqsad va vazifalari to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak;

TN2	ijtimoiy iqtisodiyotning tuzilishi haqida tasavvurga ega bo'lish;
TN3	ijtimoiy iqtisodiyot konstepsiyalari haqida bilimlarga ega bo'lish;
TN4	ijtimoiy iqtisodiyotning turli modellari bilishlari kerak;
TN5	ijtimoiy iqtisodiyotning ijtimoiy jarayonlarning rivojlanishiga ta'sir qilish mexanizmi va ijtimoiy omilning iqtisodiyot rivojlanishiga teskari ta'siri haqida tasavvurga ega bo'lishlari kerak;
TN6	insonning ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar tizimidagi o'zini haqida bilishlari kerak;
TN7	Ko'nikma jihati: iqtisodiyot va ijtimoiy sohaning mutanosib rivojlanishini ta'minlash yo'llari va manbalarini aniqlay olishlari kerak;
TN8	ijtimoiy iqtisodiyot fanidan olgan nazariy bilimlarini barcha darajadagi – mahalla, korxona, tuman, shahar, viloyat, mamlakatdagi iqtisodiy va ijtimoiy muammolarni hal qilishda qo'llay bilish olishlari kerak;
TN9	asosiy ijtimoiy muammolarni va vazifalarni shakllantirish ko'nikmalariga ega bo'lishlari kerak;
TN10	iqtisodiy va ijtimoiy hodisalarning o'zaro aloqadorligining murakkab jarayonlarini chuqur tahlil qilish ko'nikmalarini egallashlari kerak.

Fan mazmuni		
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	Ajratilgan soat
M1	"Ijtimoiy iqtisodiyot" faniga kirish	2
M2	Ijtimoiy iqtisodiyotning zamonaviy modellari	2
M3	Ijtimoiy iqtisodiyotning tarkibiy tuzilishi	2
M4	Davlatning ijtimoiy siyosati	2
M5	Aholining turmush sifati va darajasi	-
M5.1	Aholining turmush sifati	2
M5.2	Aholining turmush darajasi	2
M6	Aholining daromadlari	-
M6.1	Aholi daromadlarining tarkibi va manbalari	2
M6.2	Daromadlarni davlat tomonidan tartibga solish	2
M7	Qashshoqlik va kam ta'minlanganlik	2
M8	Bandlik va ishsizlik	-
M8.1	Aholining bandligi	2
M8.2	Ishsizlik: sabablari va oqibatlari	2
M9	Mehnatni ijtimoiy tashkil etish	2
M10	Ijtimoiy himoya tizimi	-
M10.1	Ijtimoiy yordam va qo'llab-quvvatlash	2
M10.2	Ijtimoiy sug'urta	2

M10.3	Pensiya tizimi	2
M11	Ijtimoiy tadbirkorlik	-
M11.1	Ijtimoiy tadbirkorlik asoslari	2
M11.2	Iqtisodiyotda ijtimoiy tadbirkorlikning o'rni	2
M12	Davlat va iqtisodiyot	-
M12.1	Davlat iqtisodiy sub'ekt sifatida	2
M12.2	Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish	2
M13	Ijtimoiy soha iqtisodiyoti	-
M13.1	Ijtimoiy soha va uning samaradorligi	2
M13.2	Ta'lim muassasasi iqtisodiyoti	2
M13.1	Sog'liqni saqlash muassasasi iqtisodiyoti	2
JAMI:		44
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	"Ijtimoiy iqtisodiyot" fanining mohiyati, uning maqsad va vazifalari	Ajratilgan soat 2
A2	Ijtimoiy iqtisodiyotning zamonaviy modellari	2
A3	Ijtimoiy iqtisodiyotning tarkibiy tuzilishi	2
A4	Davlatning ijtimoiy siyosati	2
A5	Aholining turmush sifati va darajasi	2
A5.1	Aholining turmush sifati	2
A5.2	Aholining turmush darajasi	2
A6	Aholining daromadlari	-
A6.1	Aholi daromadlarining tarkibi va manbalari	2
A6.2	Daromadlarni davlat tomonidan tartibga solish	2
A7	Qashshoqlik va kam ta'minlanganlik	2
A8	Bandlik va ishsizlik	-
A8.1	Aholining bandligi	2
A8.2	Ishsizlik: sabablari va oqibatlari	2
A9	Mehnatni ijtimoiy tashkil etish	4
A10	Ijtimoiy himoya tizimi	-
A10.1	Ijtimoiy yordam va qo'llab-quvvatlash	2
A10.2	Ijtimoiy sug'urta	2
A10.3	Pensiya tizimi	2
A11	Ijtimoiy tadbirkorlik	-
A11.1	Ijtimoiy tadbirkorlik asoslari	2
A11.2	Iqtisodiyotda ijtimoiy tadbirkorlikning o'rni	2
A12	Davlat va iqtisodiyot	-
A12.1	Davlat iqtisodiy sub'ekt sifatida	2

A12.2	Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish	2
A13	Ijtimoiy soha iqtisodiyoti	-
A13.1	Ijtimoiy soha va uning samaradorligi	2
A13.2	Ta'lim muassasasi iqtisodiyoti	2
A13.1	Sog'liqni saqlash muassasasi iqtisodiyoti	2
JAMI:		46

Mustaqil ta'lim (MT)			Ajratilgan soat
Nö			
MT1	Jamiyat va iqtisodiyot. Ijtimoiy iqtisodiyotning predmeti.		2
MT2	Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat va uning maqsadlari.		2
MT3	Ijtimoiy yunalirilgan bozor iqtisodiyoti - bozor iqtisodiyotining eng yuqori bosqichidir.		2
MT4	Iqtisodiy faoliyatni aniqlash.		2
MT5	Iqtisodiy manfaatlar va ularning tasnifi.		2
MT6	Iqtisodiy faoliyat samaradorligi. Ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik.		2
MT7	Ijtimoiy bozor iqtisodiyoti.		2
MT8	Notijorat tashkilot: belgilar va shakllar.		2
MT9	O'zbekistonda ijtimoiy iqtisodiyotning shakllanishi.		2
MT10	Tashqi iqtisodiy aloqalar va ularning qaror bilan aloqasi ijtimoiy muammolar.		2
MT11	Ijtimoiy iqtisodiyotning shakllanishi sharoitida daromadlar siyosati.		2
MT12	Qashshoqlikni kamaytirish ijtimoiy muammo sifatida.		2
MT13	Ijtimoiy sug'urta tizimini takomillashtirish.		2
MT14	Davlat investitsiyalarining ijtimoiy yo'naltirilganligi.		2
MT15	Ijtimoiy sohadagi islohotlar va aholini qo'llab-quvvatlash.		2
MT16	Aholining xavfsizligi va ijtimoiy himoyasi uchun xalqaro harakatda ishtirok etish.		2
MT17	Ijtimoiy taraqqiyotning iqtisodiy asoslarini mustahkamlash.		2
MT18	Barqaror iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash.		2
MT19	Ijtimoiy iqtisodiyotni shakllanish jarayonida mulkiy munosabatlar.		2
MT20	Iqtisodiy o'sishning ijtimoiy omillari		2
MT21	Ijtimoiy va mehnat faolligi iqtisodiy o'sishning hal qiluvchi omili hisoblanadi.		2
MT22	Xususiy biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish.		2
MT23	Ijtimoiy sheriklik mexanizmini shakllantirishning zaruriy shartlari.		2
MT24	Ijtimoiy iqtisodiyotni shakllantirish jarayonida iqtisodiy va		2

	ijtimoiy rivojlanish omillarining o'zaro bog'liqligi.	
MT25	Ijtimoiy iqtisodiy boshqaruv.	2
MT26	Ijtimoiy iqtisodiyotni boshqarishning mohiyati va tamoyillari.	2
MT27	Ijtimoiy iqtisodiyotni boshqarish uchun kadrlar tayyorlash.	2
MT28	Davlat byudjetini muvozanatlash. Davlat qarzi.	2
MT29	Byudjetdan tashqari fondlar. Byudjetdan tashqari ijtimoiy jamg'armalar.	2
MT30	Moliyaviy tartib.	2
MT31	Aholi daromadlari: o'lchash va farqlash.	2
MT32	Ish haqi: mohiyati va asosiy shakllari.	2
MT33	Ish haqi darajasi. Ish haqi tizimi.	2
MT34	Daromadlarni tartibga solish choralari. Iste'mol narxlar indeks.	2
MT35	Daromadlarni indeksatsiya qilish	2
MT36	Turmush darajasi va uning tarifi.	2
MT37	Aholining turmush darajasi va sifati.	2
MT38	Bozor iqtisodiyoti sharoitida ijtimoiy siyosat.	2
MT39	Aholini ijtimoiy himoya qilish tizim sifatida.	2
MT40	Ijtimoiy himoya tizimi.	2
MT41	Ijtimoiy kafolatlar va ijtimoiy yordam.	2
MT42	Xayriya faoliyati va ularning ijtimoiy iqtisodiyotdagi maqsadlari.	2
MT43	Xayriya tashkiloti: shakllari, faoliyat yuritish tartibi va boshqaruvi.	2
MT44	Ijtimoiy soha va uning samaradorligi.	2
MT45	Ta'lim muassasasi iqtisodiyot sub'ekti sifatida.	2
JAMI:		90

Asosiy adabiyotlar		
1.	Buzgalin A.V. Ijtimoiy iqtisodiyot: nazariya va amaliyot. 2009. -315 b.	
2.	Slesinger G.E. Ijtimoiy iqtisodiyot. "Biznes va servis" nashriyoti, 2001. - 368 b.	
3.	Yuryeva T.V. Ijtimoiy iqtisodiyot: Iqtisodiy mutaxassisliklar bo'yicha universitetlar uchun darslik / T.V. Yuryeva. – M.: Bustard, 2001. – 349 b.	
4.	Saidov K.S., Muxamedov M.M., Aslanova D.X., Isxakova S.A. Ijtimoiy	

	iqtisodiyot. Qo'llanma. Toshkent: "O'zbekiston", 2005. - 358 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi-T.: "O'zbekiston", 2023.- 80 b.
2.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026 yillarga mo'ljallangan YAngi O'zbekistonning Taraqqiyot Strategiyasi to'g'risida" gi 2022 yil 21 yanvardagi PF-60-sonli Farmoni.
3.	Emil Rudyk. Ijtimoiy tabirkorlik, ijtimoiy iqtisodiyot, ijtimoiy davlat. //Rossiya iqtisodiy jurnali. -2007 yil. - N 1. - B. 77 - 89
4.	Shishkin S.V. "Ijtimoiy soha iqtisodiyoti" // Darslik. – M.: Davlat universiteti Oliy iqtisodiyot maktabi, 2003. – 367 b.
Internet-saytlari	
1.	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
2.	www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
3.	www.mehnat.uz - O'zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi sayti.
4.	www.soliq.uz - O'zbekiston Respublikasi Davlat soliqlik qo'mitasining sayti.
5.	www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining sayti.
6.	www.ziyounet.uz - Ziyounet axborot-ta'lim portali.
7.	https://open.umn.edu — e-learning uchun bepul adabiyotlar manbai.

Talabning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda

quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fanning mavzularini bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil o'kin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- itarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;

- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajaradi;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha kouspektaga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob

berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganida quyidagicha baholanadi:
 0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Isxakova S.A. – SamISI, "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti (PhD).
E – mail:	isarvar@yandex.ru
Tashkilot:	SamISI "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi.
Taqrizchilar:	Ujabkuten D.M. – SamISI "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti, i.f.n.; Axmedjanov F.R. - «SAMPLAST PRODUCTS» MChJ ishlab chiqarish korxonasi direktori.

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 19 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. S-18-03/2

Mazkur Sillabus "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasining 2024 yil 25 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiyat bo'limi boshlig'i
 Iqtisodiyot fakulteti dekani
 Kafedra mudiri
 Tuzuvchi

I. Shodmonov
 Sh.Islomov
 Q. Mirzayev
 S. Isxakova

